

[Poul Schlüter.]

til beboerindflydelse i det almennyttige byggeri, og jeg tror, det var en god nyskabelse. Det giver en chance for, at de fleste mulige mennesker kan få medindflydelse på ting, som berører deres og deres familiers hverdag. Det var en god ordning. I mit parti mener vi, at det ville være fortræffeligt, hvis vi kunne nå frem til noget lignende med hensyn til den private boligmasse. Vi ser meget gerne en udvikling i den retning. Det ville være godt for alle berørte parter, hvis der var bredere information og mere samarbejde omkring også de private boligproblemer. Men der er, så vidt vi kan se, i denne sag et alvorligt spørgsmål af juridisk karakter om ejendomsrettens grænser, og derfor mener vi ikke, at man uden videre i dag fra denne talerstol kan give sin principielle tilslutning. Der må foretages en række juridiske undersøgelser, og de kan udmærket foregå under behandlingen af disse spørgsmål i folketingets boligudvalg. Vi vil så vende tilbage til sagen ved anden behandling.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at hele dette spørgsmål om beboerindflydelsen i den private del af boligmassen ville nok bedst løses gennem en aftale mellem lejere og grundejere, og jeg vil gerne opfordre til, at parterne på boligmarkedet søger at finde frem til en sådan mindelig aftale, som kan sikre lejerne i det private byggeri en indflydelse på forhold omkring ejendommen, som vittrig er af største interesse for enhver familie, der bor i en privat udlejningsejendom.

Om den del af forslaget, der berører ejerlejlighederne, skal jeg blot sige, at tanken er, at man totalt vil forbyde oprettelse af ejerlejligheder i den eksisterende boligmasse. Dette forslag vil jeg afvise ganske kort, og jeg vil gøre det først og fremmest ved at henvise til, at forslaget i virkeligheden er asocialt. Det vil nemlig medføre, at det alene skulle være muligt at erhverve sig en ejerlejlighed i det nye byggeri, hvor prisen nødvendigvis må ligge forholdsvis højt, medens de familier, der ikke har større indkomst eller formue, ville blive ganske afskåret fra som hidtil at kunne erhverve sig en ejerlejlighed i den ældre del af boligmassen, hvor prisen naturligvis er lavere. Jeg synes, en gennemførelse af forslaget ville være synd for de mange, som har lyst til og også

evne til nu eller siden at erhverve sig en mindre, måske ikke så kvalitetsbetonet, men dog acceptabel ejerlejlighed i den ældre del af boligmassen. I foråret gennemførte folketinget jo nogle klare regler, som forbød ejerlejlighedsudstyknings i den del af boligmassen, som er for ringe. Jeg tror, den lov vil virke godt, og jeg tror også, at den i høj grad er egnet til at hindre fremtidig misbrug. Totalt at forbyde ejerlejlighedsudstyknings inden for et hvilket som helst eksisterende byggeri er efter min mening et ganske asocialt forslag.

Endelig kommer jeg til spørgsmålet om genudlejningsforhøjelserne, hvor hr. Helge Nielsen på socialdemokratiets vegne vil have hævet den lovregel, vi skabte i foråret. Lovreglen går i og for sig ud på to ting, for det første en 25 pct.s forhøjelsesmulighed ved genudlejning i det private byggeri, for det andet et dertil svarende særligt arealbidrag ved genudlejning i det almennyttige byggeri. Jeg mener, socialdemokratiet ved fremsættelsen af sit forslag nu ganske forbi ser, at samtlige sagkyndige — og det tør siges, at der har været mange om budet — har givet politikerne det råd, at vi må se at komme væk fra det mangeårige misforhold imellem lejen i nybyggeri og i gammelt byggeri. Det må være opgaven efterhånden at få gennemført en udligning, og det må da være det naturlige, at man tilstræber udligningen i forbindelse med genhusning.

Efter min opfattelse overser socialdemokratiet også ved fremsættelsen af sit forslag, at der var den sammenhæng imellem reglerne i etagebyggeriet og reglerne for parcelhusene, at vi på parcelhusområdet sagde: også her må vi efterhånden væk fra de for store — jeg siger de for store — subsidier, og her må kriteriet også være nyhusning eller genhusning. Jeg tror, den linje, som blev lagt i foråret, er sagligt rigtig. Vi må gennemføre et delvis bortfald af boligsubsidierne efterhånden, og det er bedst at gøre det, synes jeg, i forbindelse med ny- eller genhusning.

Denne sammenhæng imellem situationen fra etagelejligheder og parcelhuse kan man ikke se væk fra, og en gennemførelse af det socialdemokratiske forslag tror jeg ville betyde, at etableringen af et frit boligmarked bliver skudt endnu længere ud i fremtiden. Vi er jo tæt på målet, det frie boligmarked, i